

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. ■ Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000K

Aradikális blokk egysége

Írta: E. K.

Nagy tanulságokat rejt magában a debreceni blokk-vaesora. A demokratikus ellenzéki szövetség kebelében hűlő egység és érzelmi közösség ritka példája volt, amint az októbrisma Nagy Vince és a legitimizmus sasmadara" Szilágyi Lajos egymásra törtek, de mégis a komédia legkagatatóbb pontjára az volt, amikor Propper Sándor szocialista népvezér előtt fel szólásra az elhunyt uralkoló özvegyének védelmére. Vajjon mi az a nagy lelki kapcsolatot állhat fenn a blokk tagjai között, ha előzetes megállapodás és a beszédtemák ki- szabása után így el tudják magukat védelmi s leplezetlenül vagdossággal egymás fejébe egymás iránti legtitkosabb szeretetüket. Szilágyi karöltve ment el Nagy Vincével és Propper Sándor a vendéglőbe és karöltve távoztak. Vajon mi az a nagy lelki kapcsolatot állhat fenn a blokk tagjai között, ha előzetes megállapodás és a beszédtemák ki- szabása után így el tudják magukat védelmi s leplezetlenül vagdossággal egymás fejébe egymás iránti legtitkosabb szeretetüket. Szilágyi karöltve ment el Nagy Vincével és Propper Sándor a vendéglőbe és karöltve távoztak. Vajon mi az a nagy lelki kapcsolatot állhat fenn a blokk tagjai között, ha előzetes megállapodás és a beszédtemák ki- szabása után így el tudják magukat védelmi s leplezetlenül vagdossággal egymás fejébe egymás iránti legtitkosabb szeretetüket. Szilágyi karöltve ment el Nagy Vincével és Propper Sándor a vendéglőbe és karöltve távoztak.

szert, ép az a tábor, amelybe Propper ur is tartozik, mindéig vehemensen szállott sikkra. De a vezérelőlt Szilágyi sem késlekedett, e minden politikai és erkölcsi érték kitérő rombolója, úgy hogy ketten aztán rá is bírták Vince mestert, hogy helyesbítse szavait és azt a blokk helyett csupán a Kossuthi Irakció állásfoglalásaként tartsa feun. —

Hogy vajjon a Kossuth-párt egyéb tagjai osztják-e mindenben a köztársasági Nagy Vince hitvallását, arról eddig bölesen hallgat a krónika. Mi úgy véljük, hogy a kordialis harmóniában szenvedő blokkban nem tulajdonságosan az elvek, hanem inkább a vezérség díszes, méltóságos folyik a csata.

Radicsot szabadlábra helyezték, hogy magszökjön.

Radics továbbra is Zágrábban marad. Jugoszlávia válságos órái.

Budapest, január 8. A Budapesti Hírlap szerkesztősége jól értesült helyről azt a szenzációs értesítést kapta, hogy a horvát nemzeti ellenállás vezére, akit nemrégiben elfogtak, tegnap este 9 órakor elhagyta a zágrábi fogházat. Információjuk szerint nem boesátozták szabadon. **hanem alkalmat adtak neki a menekülésre, sőt egyenesen értésére adták, hogy jól tenné, ha elhagyná az S. H. S. királyság területét.**

ugyanis olyan izzó volt már egész Horvátországban, hogy szinte naponla lehetett félni a kitérésétől. A szerbek meg is rendezték Tuzlában a kiprovokált forradalmat, hogy ennek hatása alatt megítélhessék — mennyire térjed az izgalom, azonban a horvátok, szlovének és mohamedánok egységes fegyelme nem rendült meg erre az izgatásra és nyugodtan várják meg, míg eljön az ő idejük. A Radics párt feloszlását helytelen lépésnek tekintik a horvátok, szlovének egyaránt. Azt hirdetik, hogy egy klubot fel lehet oszlatni, ezt a mozgalmat azonban, amely a leigázott nemzet elkeseredéséből fakad, csak mélyíteni lehet, de eltörölni nem.

Radics most is Zágrábban tartózkodik. Bizalmasai azt hiszik, hogy igen közel fekvő események kény szeritük arra, hogy most el ne hagyja a horvát fővárost. Arról mindenki meg van grözödvé, hogy igen fontos okok miatt maradt Radics Zágrábban, hol állandóan ki van téve a belgrádi kormány minden fondorlatának. Aki a szerb-horvát-szlovén viszonyokat ismeri és tárgyilagosan itéli meg Radics szabadon boesátását, azt ügyes fogásnak tekinti. A hangulat

Ha arról esik szó, hogy a Radics párt feloszlása után itovábbának a horvátok és nem tudnak, mihez kezdjenek hozzá és ezt a tétovázást arra használná fel a belgrádi kormány, hogy ezalatt megrendezze a választásokat, erre azt felelik, hogy olyan véres választásokat még nem látott a világ, amilyenek akkor lennének Horvátországban. Radics pártja tehát nyíltan állja a harcot. Most még nem lehet tudni, a kis balkáni Belgrád meddig parancsol a magyar barátság idején épült pompás európai Zágrábban.

Bud miniszter az egész évre fenn akarja tartani a 17.000-es szorzószámot.

Rendezni fogják a tisztviselők státusát, hogy megszűnjenek a mai aránytalanságok. — Ma megkezdték és már be is fejezték a költségvetés általános vitáját a pénzügyi bizottságban.

Budapest, jan. 9. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága ma délelőn folytatta a költségvetés tárgyalását. Az első felszólaló Horánszky Dezso volt, aki a konzervatív uton valómaladást tartja helyesnek. A takarékoság szempontjából az adminisztráció fokozott egyszerűsítését és a személyi létszám fokozott leszállítását tartja kívánatosnak. Beck Lajos meggyőződése szerint saját belső erőfeszítésünkkel rindb tudunk volna jönni. — De elismeri, hogy abban az időben, amikor a kor-

mány a szanalási törvénnyel jött, más megoldás nem volt. Nézete szerint a forgalmi és a fogyasztási adók nál mérsékléseket lehetne keresztülvinni. — Ezután Ugron Gábor szólalt fel, aki a szanalás eddigi eredményét látja a Jegybank létesítésben és a korona stabilizálásában. Az ipari és intellektuális munkanélküliség előre volt látható. A legfontosabb volna, hogy idegen tőke jöjjön az országba. Az idegen tőke beözönlésének előfeltétele, hogy olyan belpolitikát kell inau-

gurálni, amely a külföld bizalmát fokozza. Még áldozatok arán is el kell háritani minden akadályt a mezőgazdasági hitel utjából. A forgalmi adó spiclirendszerrel meg kell szüntetni, nem tűrhető, hogy a forgalmi adó ellenőrök állandóan zaklassák a tisztességes adóalanyokat. A forgalmi adóval teljesen levetkőztetjük a közönséget, akkor az egyenes adó kulcsa sem maradhat meg.

Utána Mándy Samu beszél. — Szükségesnek tartja, hogy a régi adókövető bizottságokat állítsák ismét vizsgálóra. A hitelkérdés megoldását a földhírtoknak nyújtandó jelzálogtörvényben látja, mert 30—40 százalékos kamattal nem lehet termelni. — A tisztviselői létszámesőkkel és érdekekben helyesnek találna a női tisztviselők elboesátását. Süretyi a szorzószám kérdésének megoldását. Ezzel végetért az általános vita.

a bizottság a költségvetés általános vitájában elfogadta.

Bud János pénzügyminiszter reflektál a felszólalásokra. Saját erőnkkel nem oldhattuk volna meg a szanalási problémát. Hivatkozik Németország helyzetére. Hiába próbált Németország a maga erejéből kérdéseket megoldani.

a jóváétel kérdése egy perc alatt tönkretelte az egész munkát.

A szanalás programszerűen folyik. — Most mindenkire az a kötelesség hárul, hogy a külföldi bizalmat a szanalás sikerével előmozdítsuk. A külföldi tőke beözönlését illetőleg a kormány minden lehetőt megtesz.

A legnagyobb nehézség a jelzálogi hitel kérdésében van és pedig azért, mert a hitelnnyújtásból azok az államok, amelyek eddig elsősorban voltak segítségünkre, jórészt kikapcsolódtak. — Most Angliát és Amerikát kell meggyőznünk arról, hogy itt olyan hitelalappal állanak szemben, amely teljes és föltétlen biztosítékot nyújt. Erdeklődés nyilvánul meg a városoknak adandó hitel terén is. — Ha itt valami hiba van, az az, hogy boldog-boldogtalannal felfokozott igényekkel elrontja az a kevés lehetőséget is, ami számunkra megvolna.

A Pénzügyeti Központ révén már elértünk bizonyos eredményeket a kamattal leszorítás terén. Továbbmenő terveik is vannak ebben a tekintetben, de fokozatosan kell ezen a téren is előrehaladni. Most már 20 százalékos körül tartunk a hiteleknek, holott néhány hónappal ezelőtt még 40—50 százalékos hitelek voltak érvényben.

Ha a terveket meg tudjuk valósítani, akkor majdnem biztos, hogy sokkal egészségesebb kamattalpolitika fog kialakulni. Stabil peng mellett a mai kamattalpolitika lehetetlen. — A hitelszerveknek is végeredményben meg kell győződni arról, hogy vissza kell térni a reális alapra, mert ezzel szolgálják saját existenciájukat is.

A takarékosagot a tisztviselői létszámapasztással kell kezdeni és a státuszrendezést keresztül kell vinni. Fokos hivatása a kormányszátnak, hogy

a státuszrendezés alapján megint megteremtse a régi arányokat.

A szorzószám megváltoztatását erre a költségvetési évre nem tudom kitáratni helyezni.

Erre nézve a Népszövetséggel is tárgyalásokban vagyunk, mert hiszen annakidején ezt a kérdést ott tárgyalták. — Annyit mondhatok, hogy remény van abban a tekintetben is,

hogy nemcsak úgy oldjuk meg ezt a kérdést, hogy

a tisztviselők a szorzószám leszállítása révén semmi körülmények között ne veszítsenek, de hiszem, hogy még javítani is fogunk tudni majd.

A pénzügyminiszter beszédével a mai ülés délután két órakor véget ért.

Herriot lemond.

Utódjául Briand, vagy Loucheur-t említik.

Párisból jelentik: Parlamenti körökben híre jár, hogy Herriot január 13-án sem lesz még egészséges. A miniszterelnök állapota javult, de a lába még annyira fáj, hogy minden valószínűség szerint nem vehet részt a kamara ülésén.

Herriot betegségével kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a miniszterelnök még a kamara meg-

nyitása előtt lemond és utódjául az egyik munkatársát ajánlja.

Beszélnék arról is, hogy Doumergue elnök aggodalommal látja Herriot betegségét és titokban alkalmas utódot keres.

Herriot örökebe Briand, vagy Loucheur lépne. Közülük azonban a szociálisták egyikét sem pártolnák.

Elfogató parancsot adtak ki a fascista milícia vezetője ellen.

Az olaszországi események.

Róma, január 8. A Popolo szerint az államügyészség elfogató parancsot adott ki a nemzeti milícia vezetője ellen, Minzoni, katolikus lelkész meggyilkolása miatt.

Róma, január 8. A fascista lapok azt akarják, hogy az új választótörvénybe vegyenek fel olyan rendelkezést, mely szerint mindenki, aki a

háború folyamán az osztrák hadseregben az olasz harcra szolgált, — vagy mint nélkijelöltjelenek, — az ország belső szolgálatában voltak alkalmazva, a háború megszüntetése után 25 esztendőn belül ne lehessen képviselő. Ez a javaslat nyilván és első sorban De Gasparri, a néppárt vezetője ellen irányul, közvetve azon

Az osztrák főbiztos kedvezőtlennek látja Ausztria helyzetét.

A novemberi és decemberi jelentés. — Szemrehányások az osztrák kormányoknak.

Bécsből jelentik: Ma került nyilvánosságra Zimmermann — népszövetségi főbiztos november 15-től december 15-ig terjedő helyzetjelentése, a mely kedvezőtlen megállapításokat foglal magában.

A főbiztos szemrehányást tesz a kormányoknak is, azzal vádolva, hogy nincs szándékában a költségvetés deficitjét ellentétni. A jelen helyzetet tarthatatlannak minősítette.

Parlamenti körökben azt beszélik,

hogy az új kormány hivatalba lépése alkalmával üres pénztárakat talált. Ezért kénytelen volt a főbiztos 150 milliárdot kérni. Ennek az összegnek csak a felét kapták meg, ezt is azzal a kikötéssel, hogy ezen túl szorosabb összekötötést létesítsenek a főbiztosi hivatal és a pénzügyminisztérium között, továbbá, — hogy a kormány szigorúan keressék fel a pénzügyi szükségességek takarékosági rendszabályokat.

A nemzetgyűlés hétfői ülésén alkalmazzák a békeszakaszt.

Az ellenzék nagyrésze faladja a passzivitást

Budapest, jan. 8. Bizonyosra veszik, hogy a nemzetgyűlés hétfői ülésén Szeitovszky Béla házelnök előterjesztést fog tenni a békeszakasz alkalmazására és a Ház többsége ki fogja mondani a képviselői kizárásról szóló határozat felfüggesztését. Megállapítható, hogy a passzív ellenzék nem egységes e kérdés megítélésében, amit az is bizonyít, hogy Dénes István a demokratikus szövetség holnap esti értekezletén fel fogja vetni a parlamentbe való visszatérés kérdését.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a holnapi minisztertanács letergálja már a választójogi törvényjavaslatot is. Erre a híre vonatkozóan a kormányhoz közel álló helyen így nyilatkoztak:

Az új választójogi javaslat kidolgozása még nincsen olyan stádiumban, hogy holnap már minisztertanács elé kerülhessen. Egyelőre még csak a belügyminisztérium kebelében foglalkoznak ezzel a kérdéssel és már Bethlen István gróf miniszterelnök áttanulmányozta a javaslat tervezetét, Rakovszky Iván belügyminiszter előreláthatóan csak január második felében terjeszti a javaslatot a minisztertanács elé.

Két hét múlva zászlót bont ahadvezetők és polgárok országos pártja,

A párt programja a közép-úton haladva elérni az országban a rendet és a békeséget. Vezére Strausz István nemzetgyűlési képviselő a legfelsőbb állami számvevőszék volt elnöke.

Rakovszky Iván belügyminiszter ma délelőtt magához kérte hivatalába Neubauer Ferenc kormánypartii képviselőt és megkérte, hogy a beteg Iklódy Szabó János helyett vállalja el a belügyi tárca költségvetésének előadói tisztségét. Neubauer eleget tett ennek a felszólításnak és a belügyminiszterrel való tanácskozása után a következőket mondta munkatársainak:

— Kormánypartii körökben arra számíthatunk, hogy sem a pénzügyi bizottság munkája, sem a költségvetés parlamenti vitája nem fog egy-két hétnél tovább tartani és a törvényjavaslat január végére, minden körülmények között, tető alá kerül. — Azt hiszem, hogy a második költségvetési vita legkésőbb április elején megkezdődik a parlamentben.

SPECIÁL HAJFESTŐ
ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ
Ramlinger hölgyfodrász
Varga-utca 1. (Iparbank.)

Gömbös a keresztény politika csődjéről és a szabad királyválasztásról beszélt

Budapest, január 8. A fajvédő párt ma este vacsorát rendezett, melyen elsőnek Eckhardt Tibor szólalt fel. A keresztény nemzeti politikáról beszélt és azt mondta, hogy ez az igazi „népies politika”. Reméli, hogy ebben az összes keresztény pártok egymásra találjanak. Azután a szovjet-szerződésről beszélt. Nem kíván az orosz szovjettel semmiféle kapcsolatot létesíteni.

Utána Gömbös beszélt. A zsidókérdésről kijelentette, hogy azt az ellenforradalom pattantotta ki. Támadja a kormányt és szerinte a probléma megoldható lett volna, ha a kormány erőlevesben nyulna a kérdéshez. — Nem hive — folytatja — az atrocitásokra irányuló antiszemizmuss-

nak. Majd azt fejtegeti, hogy miért mondott esődöt a keresztény politika. Szerinte az, hogy a régi emberek vették. Azt a hibát követték el, — mondja, — hogy az általunk teremtetett pozíciókba nem a magunk fajta embereket tettük be. Radics és Muszolini példákra hivatkozik. Majd a királykérdésről beszélt és kijelentette, hogy úgy a királyt, mint a királyságot csak eszköznek tartja. Jogi szempontból az 1715. III. t. c. alapján áll és azt vitatja, hogy a nemzetre vissza szállott a szabad királyválasztás joga. Andrassy és az ő felfogása között annyiban lát közös vonást, hogy Andrassy szerint is, lehetetlen a monarchia visszaállítása.

Egy manikűrözés következménye: házasság

Még a múlt év vége felé történt, hogy a Batthány-u. 2. szám alatti manikűr-szalomba beállított egy gazdag földbirtokos azzal, hogy sürgős elutazása miatt mindössze néhány perc ideje van, lehetséges volna-e kezét azonnal megmanikűrözni.

A szalon meglehetősen tele volt s így a fiatal birtokos kérését nem teljesíthették, mivel a sorrendet be kellett tartani.

Epp akkor ült le az asztalához egy göndörfürtű szőke urileány, aki pillanatnyi habozás után felállt s ajánlotta a sorrendben az elsőbbséget.

— Én csak este utazom, szívesen átengedem helyemet.

A bemutatkozásra és köszönetre is alig volt idő, de arra még épp elég, hogy a birtokos ezt a nem minden-napi figyelmet s udvariasságot tanúsító urileányt megnézte.

A manikűrözés néhány perc alatt megtörtént s a földbirtokos megegyezően megköszönte a szíveséget, aztán autóján elrobogott.

A Fabry-szalomban természetesen élnék beszélgetés tárgyát képezte ez az érdekes eset.

Azt mondanunk sem kell, hogy a földbirtokos délutáni pesti gyors-szal nem utazott el, mint később kiderült, azért, mert a manikűr szalomban lefolyt pár perces beszélgetés alatt megtudta, hogy az a leányka este utazik.

Együtt mentek Karczagig, ahol a leány kiszállt. Három nap múlva a földbirtokos Budapestről visszautazott karcagra, ahol a leány nagybátyjától megkérte a leány kezét.

A manikűrözés végső akkordjai a közeli hetekben fognak lejátszódni az anyakönyvvezető előtt...

(Szr.)

Forradalom a reklámban.

A napokban találkoztam barátommal és nagyon csodálkoztam jó színe fölött. Még csak nem is nagyon régen rongyos cipőkben és papírgaléban futkosott barától barátához, hogy összekolduljon magának egy ebédre való. Most lakkcipőben, elegáns fehér selyemmellényben látaam őt viszont, arany óráját nézte. Kisujján briliáns gyűrű.

— Mi van veled, Thugot? — kérdeztem. — Mit csinálsz?

— Megismert, jól vagyok. — Csak nem örököltél, hogy ilyen előkelő vagy?

— Nem örököltem, de van egy találmányom. Olyan, amelynek jövedelme hónapról-hónapra emelkedik és már vagy két tucat embert foglalkoztatok. Különben, ha tehetek valamit az érdekedben, a legnagyobb örömmel.

— Milyen alkalmazást kaphatnék nálad?

— Lehetnél az utazóm.

— Köszönöm, de ehhez nem érzek semmi kedvet és tehetséget.

— Nem tartozol dícsérni az árut. — Minden munkád abból áll, hogy lebecsülsd az árut.

Csodálkozásomra megveregette a vállamat és így szólt:

— Látod ez az én találmányom. — Nagyon egyszerű dolog, de forradalmi gondolat. Aból áll ugyanis hogy újszerű üzleti reklámmal csinálunk.

Mert eddig mi volt a reklám lényege? Az, hogy dícsértük az árut, amit elakartunk adni.

A te találmányod pedig?

— Az én találmányom pedig egy reklámszöveg, amely sok ágenssel dolgozik. Ezeknek az a feladatuk, hogy fokozzák egy bizonyos áru után való keresletet és pedig azokat éppen amelyeknek gyártói vagy kereskedői az én forradalmi reklámmal veszik igénybe. Vagyis: nem mennek feldicsérni megbízóm áruit, hanem elmennek az üzletkebe és lebecsülik a konkurrens áruit. A helyzet az,

az utcákon, beállítsanak a boltokba, nem azért, hogy vásároljanak, hanem hogy botrányokat csináljanak. Az egyik panaszkodik egy bizonyos szappangyártmány miatt, amelyet alólítolag megvásárolt, a másik botrányos cipők miatt ordít, a harmadik a nyakkendők minőségét ócsárolja. Másnap már beléptem hozzá ügy-nőknél. Mert kritizálni és ordítani hal' Istennek tudok. Missmacher

Mindenkinek
szól

azon kedvezmény, melyet

Kontsek Géza

k. r. t.

havi könyvecskére vásárló vevőknek nyújt, mely szerint az 1925.

évi január hó 1-től

történi vásárlá-

sok után havi

fizetés ese-

tében

4%-ot

a vásárolt összeg után

visszafizet

Marx kancellár kormányalakítása.

Berlin január 8. Marx dr. birodalmi kancellár fáradozásait, amelyek arra irányultak, hogy a kapott megbízás értelmében minél előbb alakítsa meg kormányát, ma még nem jártak eredménnyel.

Az olasz ellenzék próklamációja.

Róma, január 8. Az ellenzéki pártok ma Di Cezaro képviselő elnöklésével ülést tartottak, amelyen mintegy 80 képviselő vett részt. Di Cezaro felolvasta az országhoz intézendő kiáltványt, amelyben az ellenzéki pártok kifejtik az okokat, amelyek őket eddigi magatartásuk fenntartására kényszerítették.

A porosz országgyűlés elnöke is szociáldemokrata.

Berlin, január 8. A porosz országgyűlés elnökválasztása során Bartels szociáldemokrata képviselőt választották meg 201 szavazattal az országgyűlés elnökévé. Ellenjelöltje Kries nemzeti párti képviselő 178 szavazatot kapott. Bartels elfogadta a megválasztást.

A hajnali záróra

Budapesti jelentés szerint a belügyminisztériumban ankét volt, melyen a budapesti mulatók záróját hajnali 3 órában állapították meg. Mint értesültünk, mozgalom indult meg az érdekeltek körében, hogy záróra kitolást a vidékre is terjeszték ki.

Hamis 500 dolláros.

Budapest, január 8. A pesti magyar kereskedelmi bank bejelentette a főkapitányságon, hogy az egyik fiókjánál néhány nap al ezelőtti hamis 500 dolláros bankjegyet akartak beváltani. A bankjegyet a rendőrségre vitték, ahol csak hosszas vizsgálat után állapították meg, hogy az jól sikerült hamisítvány. A bankjegyet beváltó fatalembert az mondta, hogy az 500 dolláros egy külföldi dőn élő jóbarátjától kap a néhány soros levél kíséretében. Nem volt tudomása arról, hogy a dollár hamisítvány. Bemutatta a levelet, amelyet barátjától kapott és így jóhiszeműségét teljes mértékben igazolta.

Dr. Kunos Ignác előadása a megújított Törökországról.

Rendkívül nagy érdeklődés előzi meg a zsidó reagimnázum e heti irodalmi délutánját, melyen dr. Kunos Ignác, a hírneves orientalista, a Magyar Tudományos Akadémia tagja ismereti a legjelentősebb aktuális kérdések egyikét, Kemal pasa Törökországának mai helyzetét. Az érdekes tudományos előadás méltó művészi keretbe lesz beillesztve. — Rólkó József, a Csokonai színház művésze fog elszavalni néhány szép lörök költeményt, Tihanyi Vera bölcsészethallgató pedig Kunos Ignác napkelet meséiből fog előadni. Az előadásra, mely szombat este 6 órakor az izr. hitközség dísztermében lesz megtartva, Hegedűs és Sándor, valamint Csillag Arthur könyvesboltjában lehet 20.000 és 10.000 koronás jegyet váltani.

Lápkihordokat felvesz a hadonivatal!

Mit tartalmaz a törvényhatóságok újraszervezéséről szóló javaslat.

A kinevezett tagok a választott tagok létszámának egytizedét teszik.

Budapest, január 8. A nemzetgyűlés munkaprogramjában szerepel a fővárosi javaslat után a városi és a vármegyei törvényhatóságok újraszervezéséről szóló javaslat. — Rakovszky Iván belügyminiszter annak idején be is nyújtotta, de az ülészak bezárása miatt visszavonta a többi javaslattal együtt. A belügyminiszter most újból benyújtotta a javaslatot némi módosítással.

F. Szabó Géza nemzetgyűlési képviselő, a javaslat előadója, ezzel kapcsolatban a következő információt adta:

— 1910 óta működnek változatlanul régi összeállításukban a vármegyei törvényhatósági bizottságok. A belügyminiszter javaslatával sürgősen változtatni kíván ezen az egészségtelen állapotban. A javaslat előkészítésére igen nagy súlyt fektet a belügyminiszter és ezért megbízott engem azzal, hogy

a Ház közigazgatási szakembereivel előzetesen megbeszélés-szerű ankéton tárgyaljam le a javaslatot.

A javaslat új benyújtása alkalmával eszközölt változtatás nem lényegbe vágó. Az előző javaslatban örökös tagok szerepeltek, most e helyett választott tagok lesznek, akiket a törvényhatósági bizottság saját kebeléből vagy pedig a törvényhatóság körül érdekelt szertelt férfiak sorából fog választani. Minden huszezer lakosra 30 választott tagnak kell lenni. Vármegyei törvényhatóságban 120-nál kevesebb és 600-nál több nem lehet a választott tagok száma,

a városban pedig 48 és 120 a minimum és a maximum. A kinevezett tagok a választott tagok számának egytizedét teszik.

Törvényhatósági választójoga van mindenkinek, akinek országgyűlési képviselőválasztási joga van.

Ezerszázmagyar családot telepítenek át Canadába.

Egy magyar arisztokrata 200,000 akér kiterjedésű területre áttelepít 5000 embert Magyarországból.

Winnipegből szenzációsan érdekes hír érkezik. A hír szerint „Baron Aladár von Gedeon of Almás” két nagy magyarországi birtokáról öt-ezer földművelés és alkalmakkal tavasszal Canadába vándorol és letelepszik egy 200.000 akér kiterjedésű földbirtokon. Ezerszázmagyar család költözik ezen a módon Canadába.

A magyar báró az utóbbi négy

hónapban Nyugati Canadát járta be és megfelelő földet keresett. Saskatchewan államban Indian Head mellett már megvásárolt 10,000 akér földet és lekötött a szomszédban másik 40,000 akért, hogy ezen elhelyezze az első kétszáz családot, amelynek megérkezése áprilisra várható. A kolonizációs törekvés a canadai kormány teljes helyesléssel találkozott.

Megérkeztek az orosz lóvásárlók.

Budapestről jelentik: Nemrégben orosz vállalkozók jelentek meg a fővárosban, akik nagyarányú petróleumüzleteket bonyolítottak le budapesti vállalatokkal. Most ismét négy másik vállalkozó érkezett Szovjet-Oroszországból Budapestre, ahol — nagyarányú lóvásárlásokat kívántak eszközölni. A négy orosz vállalkozó, akik nagy érdeklődésnek a képviselői, jelentkeztek a főkapitányságon és most vidékre utaztak a lóvásárlások lebonyolítása céljából.

Természetesen a rendőrség idegenellenőrző osztálya állandóan figyelemmel kíséri a Szovjet-Oroszországból ide érkező kereskedőket és vállalkozókat. Eddig semmi jel sem szólt a mellett, hogy esetleg politikai agitáció is a feladatuk volna. A rendőrség minden intézkedést megtett, hogy ha esetleg ilyen jelenség merülne fel, azt a legsürgősebben és a legerősebben megakadályozza.

Zágráb ostromállapotban van.

Radics letartóztatása forradalmi hangulatba vitte a horvát közvéleményt. — Kiáltvány a börtönből.

Zágráb, január 8. Radics letartóztatása a horvát közvéleményt forradalmi hangulatba kergette. Zágráb valóságban ostromállapotban van és az elkeseredés egyre jobban fokozódik Pasics és a jugoszláv kormány ellen.

Nyíltan hangoztatják a horvát nemzet tényezői, hogy a békeszerződésben becsapták a horvátokat, kik ma rosszabb állapotban vannak szerintük, mint amilyenben Magyarországgal való kapcsolatukban voltak.

Horvátországnak egyhangú közhangulata azt kívánja, hogy a nagyantant a horvát kérdést mulhatatlannal napirendre vegye. A horvát lakosság Radics letartóztatása óta nem érzi többé biztonságban magát. Feldúlt családi tüzhelyek és a közélet teljes felfordulása mutatják, hogy hova vezetett a szerb-horvát politika Zágráb ma egy internáló táborhoz hasonlít, amelyben azonban veszedelmes indulatok forronganak. A horvátok egyértelműen követelik Radics szabadonbocsátását és az antant be-

avatkozását. Zágráb, január 8. Radics börtönből a horvát néphez kiáltványt intézett, melyben

hercegen megtámadja a belgrádi terror uralmát és amely e szavakban végződik: „rá kellett lépniük a szenvedések útjára, ez az út azonban a horvát nép megváltásának útja lesz”.

Több embert, akik tegnap éjjel a kiáltványt Zágráb utcáin kiragasztották, a rendőrség letartóztatta.

Zágráb, január 8. A Radics párti képviselők és párttagok letartóztatását folytatják. Jugoszlávia minden részéből érkeznek jelentés letartóztatásokról. Belmécében letartóztatták dr. Kenéz Iván volt minisztert. Buján piébenost és több tekintélyes polgárt. Krnjiz dr.-t az ogulini törvényszéknek adták át. Szebenikóban több, mint 200 földművest tartóztattak le. Börtönök azonban annyira túlszűrték voltak, hogy 300 régi foglyot bocsátottak szabadon, mert csak így tudták az ujonnan letartóztatottakat elhelyezni.

A madarak járásából állapítható meg, hogy enyhé marad az idei tél.

Egy szegedi időjós érdekes jóslata.

Az időjárás megismerése régóta foglalkoztatja az embereket. A rómaiak a madarak elvonulásából, állatok fölboncolásából, más körülményekből igyekeztek a jövő titkait kikutatni. A hancspexek igen tiszteletre méltó emberek voltak Rómában. Az bizonyos, hogy az időjárás az emberek foglalkozásaira, egészségére, a munkaidőre van befolyással és emiatt főleg a gazdasági életben, számalan haszonnal jár, ha az időjárást legalább megközelítőleg is megismerhetjük.

A pusztán, tanyán, falun élő magyar embernek meg büszke tudománya közé tartozik, hogy csillagok járásából, a lenyugvó napsugarak s inváltozataiból és a madarak elvonulásából tudott következtetni az időről. A magyar hancspexek egyszerű emberek.

És az időjósok mesterei között éppen ezért ritkaságszámba megy az a „nadrágos” városi tisztviselő, aki Szegeden tökéletesítette a műszerek nélküli időjóst.

Szegeden él Erdélyi Lajos városi tisztviselő, aki egy újságírónak a mostani rendkívüli enyhe időjárásról ezeket mondta:

— Nagy hidegektől nem kell félnünk. — mondotta Erdélyi, — mert ha jön is néhány szigorubb, fagyos nap, hamar elmúlik s az ellentétes következik utánuk. Amilyen reudetlen a szép és hosszú ősz befejezése óta az időjárás, éppen olyan voltak a madarak vonulása is. Sose mentek déli irányba, pedig ez volna kétségtelen jele, hogy menekülnek a bennünket érő aillandóbb hideg elől. Ők tudják, mit csinálnak, hiszen a túlfinomodott érzékük az egyetlen oltalmuk.

— Sok volt a vadliba? — Rengeteg, soha ennyi, mint az elmúlt őszel. Korán jelentek meg, de jödeje nem halom a gágogókat. Novemberben tömegeltek leginkább, de náluk is érdekes megfigyelést tettem. Északnak vonultak de mindjárt visszajöttek, ezért látszott a járásuk olyan rendkívülinek, szaporának.

— Vándormadaraink október végén hagytak itt bennünket, valamivel tovább maradtak itt a rendesen, de hát az időjárás is jobban kitartott. Azonban a rendkívül érzékeny pinytyek még nagyszámban itt vannak, ami szintén arra ad megnyugtató választ, hogy nem kell szigorú, főleg hosszú téltől félnünk. Ott találhatók mindenütt, ahol madarak járnak.

Nincs hó, amely eltakarná előlük az eleséget, éppen úgy megrádnak az emberek közeledtén, mint más kor, szóval nem csigázta el őket semmi. Éppen oly kevésbé az éhség, mint a viszontagságokkal járó megtörttség, nembánomság.

Ellenben nem mutatkoznak a feyves rigó, a hurok rigó, a magtörő pinyty, a sármány, a kenderics, amelyek előhírnökei a hosszú télnek.

Hirdessen lapunkban.

NY GY OCCASIONT RENDEZ FRANK EDE

Tanulólanyn

felvesz lapunk nyomdájá Varga-utca 5. szám.

Negyedmilliót ad a város az országos gyermekszanatóriumnak.

A budapesti Országos Gyermekszanatórium vezetősége általános gyűlést folytat most, hogy az ország egyetlen gyermekszanatóriuma részére anyagi eszközöket teremtsen. A gyűjtés kapcsán a sanatórium igazgatósága Debrecen városát is felkérte a mozgalom pártfogolására s több gyűjtőívet küldött dr. Magoss György polgármesterhez, azoknak a debreceni társadalomban való kolportálása végett. A városi tanács a város házipénztára terhére 250.000 K segélyt szavazott meg a sanatórium javára, a gyűjtőíveket ellenben azzal küldte vissza, hogy kolportálásuktól nem sok eredmény várható s így azt meg sem kísérl.

A katonaság sürgeti a kaszárnyák renoválását, a város ezúttal sem rendel el.

Ferjentsik Ottó altábornagy, a debreceni vegyes dandár parancsnoka, átiratot intézett a debreceni tanácshoz, melyben sürgeti a kaszárnyák régióit esedékessé vált renoválását. A városi tanács tegnapi ülésén dr. Vass Károly tanácsnok referálta az átiratot s ezzel kapcsolatban felhívta a városi tanács figyelmét arra a körülményre, hogy a város és a katonaság között felmerült összes függő kérdések a kiküldött vegyes bizottság kezében tárgyalás alatt állnak; addig tehát, míg ezek elintézését nem nyernek, nem kívánatos megbojgálni közbeeső intézkedéssel a komplikált ügyet. A tanács ilyen értelmű álláspontra helyezkedett.

Protestáns Irodalmi Délutánok.

A Templomegyesület előadásokat rendező szakosztálya dr. Sallay Lajosné elnök, Karay Sándorné, dr. Györfly Miklósné, P. Nagy Zoltáné, Popovics Gyuláné, Telegdy Szeréne és mások vezetésével minden téli és tavaszi hónap két szerdáján protestáns irodalmi délutánt rendez illusztris előadók és élvezetes ének-, zene- és szavalati számokkal. Az előadók között szerepelnek dr. Zsigmond Ferenc, dr. Tankó Béla, dr. Révész Imre, S. Szabó József, Szondy György, Oláh Gábor, dr. Ecsedy István, Csobánk Andre, Török Tibor, C. Szabó Kálmán, stb., stb.

Az első irodalmi délután január 14-én délután 6 órai kezdettel lesz a református főgimnázium tornacsarnokában, a következő műsorral:

1. Dr. Sallay Lajosné elnök megnyitó beszéde.
 2. Az irodalmi délutánok célja és programja ismerteti Nagy Lajos egyesületi titkár.
 3. Előad dr. Zsigmond Ferenc „Valóság, költészet, élet” címmel.
 4. Szavalt Galánffy Zsuzsa.
 5. Tilinkó-szó, előadja hegedű kísérettel Meczer László orvostanhallgató.
 6. Magyar dalok, a református tanítóképző zenekarának előadásában.
 7. Karének: Előadja a Templomegyesületi Vegyeskar.
- A többi irodalmi délután programját későbbi időpontban közöljük. Jegyek péntektől kezdve a Központi Lelkészi Hivatalban (Kálvin-tér 17. sz.) és a Méliusz könyvkereskedésben kaphatók, az összes előadásokra érvényes személyi bérletjegy ára 80 ezer és 40 ezer korona, egyes előadásokra pedig 10.000 és 5 ezer korona a belépő-jegy ára. Az összes jövedelem a Kálvin-ház javára fordítatik, azért tekintettel a jótékony célra, felülfizetéseket szívesen fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

ELISMERT, LEGJOBB
FÉRFI FENÉRNEMŰEK
HERMANN és FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10. SZÁM

Baltazár püspök Philadelphiában.

Több száz dollár adomány gyűlt össze egy nap. — A püspök fia is szónokolt magyar és angol nyelven.

Newyork, december hó. Folyó hó 21-én volt alkalma Baltazár püspöknek a filadelfiai magyarság zömével találkozni. Délelőtt a Független Magyar Ref. Egyház templomában prédikált, melynek ajtajában Magdics István gondnok üdvözölte, míg bent a templomban Murányi János ref. lelkész üdvözölte a főpásztor s a Mittag család szép rózsacsokrát Ersek Lenke nyújtotta át kedves köszöntő kíséretében. Délben a püspök tiszteletére közeledt volt az egyház tanácstermében. Az izletes ebédhez a szükséges ennivalókat a Tabaita nő egyet tagjai adták össze s Murányi Jánosné lelkész, Kovács Gáborné, Fülöp Gyuláné és az egyház nőtagjai készítettek el és tálalták fel. Felköszöntőkben természetesen nem volt hiány. Murányi János felhívására Schodle K. Alajos tőzstmester egymásután hívta fel a jelenlevőket. — Magdics István egyházgondnok lelkes beszéd kíséretében a maga és testvérei nevében 30 dolláros alapítványt tett. Általános figyelem között dr. Baltazár Dezső püspök emelkedett szószra s szünni nem akaró tetszésnyilvánítások között mondott hatalmas beszédet.

melyben az egyház felvirágzásának lehetőségeit fejtegette ki pompás ékes szöveggel. Baja Mihály debreceni lelkész a lelkész-családot köszöntötte fel. Általános tetszést váltott ki a fiatal Baltazár László pompás felszólalása, ki amerikai első benyomásairól számolt be.

Felszólaltak még: Mihalik József,

Ersek János, Szabados lapszerkesztő, Fülöp Gyula algondnok, Magdics Lajos, Magdics Szeréna, Knopf Andrásné és mások.

A philai ref. egyháznak öröme nepe volt ez a nap s a püspök köztük való megjelenése még sokáig emlékezetben fog maradni. Az adományok összege száz dollárt tesz ki.

Délután 4 órakor a filadelfiai Első Magyar Ifjúsági Kör és Segélyező Egylet ülésén jelent meg a püspök, hová küldötttséggel hívták meg. Ez a kör már két év előtt is nagy lelkesedéssel és támogatással fogadta a püspököt, kit belépések a kör elnöke, Charles Green üdvözölt, majd átadta a szót Böhm Jenő ex-elnöknek, ki lendületes beszéddel méltatta a püspök érdemeit. Az elnök felhívására dr. Baltazár Dezső püspök tartott hatalmas és mindenkit magával ragadó szónoklatot. Beszédében rámutatott a debreceni kollegium nagy hívatására s mostani szövevény helyzetére. A püspök beszédét szünni nem akaró tetszésnyilvánítással fogadták Baja Mihály debreceni, Murányi János philai lelkész, dr. Klein rabbi felszólalása s

Baltazár László angol nyelven, szép szónoklata után a kör Böhm Jenő ex-elnök indítványára 100 dollárt szavazott meg a nemes célra, melyet a tagok még újabb 75 dollárral egészítettek ki.

A püspök még aznap este részt vett Rosenfeld Sándor leányának a lakodalmán s másnap Clevelandba utazott, hol a karácsonyi és újévi ünnepeket töltötte.

Január elsejével lényeges változás állott be már az üzletvezetőségek hatáskörében.

Kereskedelmi szellem és fokozottabb felelősség. — Lázás munka folyik a debreceni üzletvezetőségen.

A már ismeretes kereskedelemügyi miniszeri rendelet megállapította azokat az elveket, amelyek alapján a m. kir. államvasutak üzletvitelét át-szervezendő, hogy az üzletvitelben a jövőben a kereskedelmi és üzleti szellem megfelelő érvényesülést találjon.

Ezen ugynevezett „alkotmány rendelet” alapján elkészült most az államvasutak igazgatóságának és üzletvezetőségének jövőbeni működését és hatáskörét részletes szabályozó „Igazgatási ügyrend” s az már január hó 1-én életbe is lépett.

Az új ügyrend az „alkotmány rendelet”-nek megfelelően, az üzletvitel minden ágába a üzletszerű gyors adminisztrációt és az egészséges kereskedői szellemet vezeti be,

alapdoktrinának vére mindenütt a kizárólagos, osztatlan személyes felelősséget és ezzel kapcsolatban a hatáskörök megfelelő kiterjesztését.

Lényeges változás állott be ebből kifolyólag az üzletvezetőségek ügyvitelében és hatáskörében is.

A helyes üzleti szellemnek megfelelően az üzletvezetőség működéséért, az üzletvitel rendes, biztos és gazdaságos lebonyolításáért az üzletvezető saját személyében és kizárólagosan felelős.

Ezért az üzletvezető úgy személyzeti, mint üzletviteli és pénzügyi intézkedéseiben a legfőbb hatáskörrel lett felruházva.

A számszertály mellérendeltsége s a számszertályfőnök ugynevezett „vétel” joga megszűnt s a számszertály csupán számviteli teendőkre utaltatva, a többi osztályokhoz hasonlóan, közvetlenül az üzletvezető alá rendeltetett.

Nagy és általános jelentőségű az új ügyrendnek az a rendelkezése, a mely szerint az üzletvezetőnek állandó érintkezést kell fenntartania a

területén lévő közgazdasági, termelő és szállító érdekeltségekkel, kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági kamarákkal s ez alapján minden intézkedést megtenni, hogy

a forgalom arányban álljon a termelési viszonyok alakulásával s a termelés jogos igényei úgy a forgalom lebonyolításánál mint a díjszabásokban is a közgazdaság javára érvényesüljenek.

Az üzletvezető tehát nemcsak a vasúti végrehajtó szolgálat egyénileg felelős irányítója, hanem a reábizott vonalhálózat egész vidékének egyik legfontosabb gazdasági szerve s a közgazdasági élet egyik fontos tényezője lesz.

Az üzletvezetőségekre háruló nagy feladatoknak megfelelően lényegesen kibővült az üzletvezetőségi osztályfőnökök és a külszolgálati főnökök hatásköre is.

A debreceni üzletvezetőségnél most Lázás munka folyik abban az irányban, hogy az átszervezés a lehető leggyorsabban végrehajtassék s így az új ügyrend előnyei minél előbb érvényesülhessenek.

Remélhető, hogy az új rendszer minden tekintetben meg fogja valószínűsíteni az államvasutak újjászervezéséhez fűzött várakozásokat.

Az ügyvitel gyorsabb — az üzletvitel gazdaságosabb lesz és a vasút, belekapcsolódva a gazdasági élet nagy körfolyamatába, jobban szolgálhatja majd a termelő és szállító közönség jogos érdekeit is.

ALPESSE
CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY

Purjesz Lajos temetése.

Budapest, január 8. Purjesz Lajost a Világ főszerkesztőjét a Rákosszentimrei zsidótemetőben ma temették el. A temetésen a főváros társadalmából és a Világ olvasókörei közül számosan vettek részt. A szertartást Hevesi Simon főrabbi vezette. Feleki Géza, Márkus Miksa, Rupert Rezső, Vancák János mondtak gyászbeszédet.

A 102 éves honvéd szüle napja.

Kecskemét január 8. Batka Gáspár, az utolsó kecskeméti 48 as honvéd vízkereztör költötte be 102-ik életévé. Ugyancsak vízkereztör ünnepe te meg nevenapját is. Ez alkalommal Zsitvay Tibor dr., a nemzetgyűlés alelnöke, aki akkor éppen Kecskeméten tartózkodott, továbbá a kecskeméti 48 as kör alelnöksége meleg ünnepségekben részesítette az öreg honvédet. Batka bácsi különben jól érzi magát és a legjobb egészségnek örvend.

Ptasinszky Pepi, Székelyhidú Ferenc és Brada Ernő debreceni művészete.

Ptasinszky Pepi, a m. kir. Operaház primaballerinája vendégszerepelt tegnap este Brada Ernővel és Székelyhidú Ferenc dr.-ral az Arany Bika disztermében rendezett művészeti estén. A népszerű művésznőt ünneplő rajongással fogadta a szépszámú, műértő közönség. Ptasinszky táncművészete a legmagasabb fokot álló, klasszikus iskolához tartozik, ahol a zene és a ritmus éled meg minden mozdulatban, minden rebenésben. Rendkívüli nagy sikere volt a Ptasinszky-Brada Bánk Bán ballet jelenetnek és a Mályvácska balletnek. Szólószámokban Ptasinszky Valse fantasziával, Roccokó solóval, Brada pedig egy Detussy ballettel tette teljessé a feledhetetlen művé zestét.

Székelyhidú Ferenc dr. operáriát énekelte a táncelenetek között. A legismertebb és legnépszerűbb operáriák közül választotta és azokat adta elő a fölé szokott alig megközelíthető nagy művészettel. Műsorán Puccini: Tosca ária, Halvay: Zsidónő Eleanor áriája és számos klasszikussal szerepelt.

Megégett egy apáca operáció közben a pforzheimi kórházban.

Frankfurtból jelenti tudósítónk: A pforzheimi városi kórházban egy súlyos beteg asszonyt operáltak, amelynél több segédorvos asszisztált. Műtét közben Redmann segédorvos az operációs teremből a szomszéd helyiségbe ment mosakodni s egyszerre segítségért kiáltott. Az történt hogy a mosdószekrény mellett a falon függött egy nagy üvegedény tele borszesszel s annak üvegcsövén lassan csepegett le a szesz a földön álló tába és ott lángra lobbant. Ezért kiáltott segítségért az orvos. A műtőszobából kiment Dehner Mária ápoló-apáca s mikor a szomszéd helyiségben lepedőt terített az égő borszesszel tárra, a falon függő edény is meggyulladt a szesz és fellobbant. A szerencsétlen apáca egész testén úgy összeégett, hogy még a nap meghalt. A vizsgálat megindult, mert az operációs teremben és a mellék-helyiségekben szigorúan tilos a dohányzás s valószínű, hogy a segédorvos mosakodás közben cigarettára gyújtott s az égő gyújtást elhajtotta, amittől a kifolyt borszessz lángra lobbant.

Hírek

Miskolc vásárcsarnokot épít.

Miskolc, január 8. Miskolc város 8 millió koronáért hatalmas vásárcsarnokot épít a város legnagyobb terén. A 8 milliót a város 25 évi 15 százalékos amortizációval fizeti vissza, azonban joga van a kölcsönt bármikor negyedéves felmondással minden stornodij nélkül konvertálni. A vállalkozást a Magyar-Olasz bank finanszírozza.

A 39-esek emlékműve.

Beszámoltunk már arról, hogy készül a 39-esek emlékműve. Három terv merült fel és annak dacára, hogy az első két terv kivitele kevesebb költséggel járt volna, az illetékesek a harmadik terv mellett döntöttek, mely hatalmas, valóban monumentális emlékművel örökíti meg a 39-esek hősi halottainak emlékét. Mint értesülünk, a költségeknek még csak egy része gyűlt össze, mert bizony az impozáns tervhez nagy összegek kellenek. A volt 39-esek, különösen a jómóduak, bizonyára szívesen válladják az újabb áldozatot. Wolff nyug. tábornok ezirányban felszólítja a bajtársakat újabb adakozásra és felhívja azokat, kiknél gyűjtőve vannak, hogy azokon minél előbb igyekezzenek megfelelő hozzájárulást gyűjteni.

A Mansz taggyűlése.

A Mansz pénteken délután 4 órakor a városháza kistanácstermében többrendbeli rendkívül fontos ügyben és érdekes tárgysorozattal nyilvános jellegű taggyűlést tart.

A kereskedők bálja

Jan. 17-én lesz, a kereskedő és iparos társadalom több kiválóságának vendégsége alatt az Aranybika szálló dísztermében. A minden évben oly fényes bál iránt, az idén is oly nagy az érdeklődés, amely elég biztosíték arra, hogy a kereskedők bálja fényes keretek közt fog lefolyni. Már csak csekély számú meghívó áll rendelkezésre, akik még nem kaptak, azok január 12-ig jelentsék be igényeiket naponta este 6-9-ig a bál irodában. Ferenc József-ut 8. emelet.

Gyorsíró tanfolyam Debrecenben.

Február elején gyakorló gyorsíró tanfolyam indul meg Debrecenben, amely főként a B. listára helyezett tisztviselőket érdekelt kívánja szolgálni. A tanfolyam nem hosszú ideig tart és teljes elméleti kiképzést nyerne hallgatói. A tanfolyamra olyanok is jelentkezhetnek, akik gyorsírásban már jártasak, mert ezek számára külön, fokozottabb képességeket fejlesztő tanfolyamot rendeznek. Jelentkezni a „Debrecen” szerkesztőségében lehet.

Festőiskola.

Csűrös Béla festőművész festőiskolájába jelentkezéseket hétköznaponként 3-4-ig vesz fel ref. főgimnázium II. em. b. alatti műtermében.

— Uj trafik megnyitott Werbőczy-utca 2. szám (Iparkamara épület.) Törvénykezési, okmány és forgalmi levélbevegek, posta értékkek és dohánytermékek kaphatók.

x Tűkőgyártás, üvegcsiszolás, régi tűrők újjáéltése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35—

Nyakkendő kintőntlegességek

Frank Edénél

Évnyitó ülés a debreceni ítélőtáblán.

„Ma nehezebb a bíróságok helyzete, mint 20 év előtt”.

A debreceni kir. ítélőtábla évnyitó teljes ülését folyó hó 8-án tartotta meg a kir. ítélőtábla, összes tagjai jelenlétében. Olchváry Zoltán, kir. ítélőtáblai elnök megnyitó beszédében első sorban méltatta a kir. ítélőtáblának az elmúlt évben kifejtett munkásságát és jogalkotó tevékenységét, majd utalva a kir. ítélőtábla kétszáz éves jubileumára, párhuzamot vont az akkori és a mai igazságügyi feladatok között. Az akkori nagy idők nagy reform törvényalkotások s a nemzeti élet megújítása jellemezték; akkor a területi integritás biztosá vált és biztos jövő reménnyel kecsegtetett; ma a csüggedés legyőzése is emberfeletti munkának tűnik fel; megcsontított országunk kezdetleges állapotba jutott, a pusztia létezésre szorítottunk. A romok eltakarítása, az ezerféle pillanatnyi szükséglet és bajok gátolják az igazságügyi törvényalkotásokat és így a bírakra hárul a jogalkotó munka súlya. A mérleg tehát azt mutatja, hogy ma nehezebb a bíróságok helyzete, mint 20 év előtt. Ezután ismertette az ügyforgalomra és az elintézés eredményére vonatkozó általános adatokat és személyi viszonyokban beállott változásokat.

Ezt követően a kir. ítélőtábla elnöke a bizottságokat a következőképp alakította meg:

A törvényszék hiányaira felügyelő bizottság: elnöke Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök; tagjai: dr. Perjessy Mihály, Kulini Imre, dr. Matolay Gábor, dr. Oláh Miklós, Szoboszlai Sándor, dr. Várady Sándor, Szabó József tanácselnökök és dr. Dávid István kir. ítélőtáblai bíró. Könyvtári bizottság: elnöke dr. Perjessy Mihály tanácselnök; tagjai: dr. Várady Sándor tanácselnök, dr. Gallé Jenő, dr. Dávid István és dr. Kerekes István kir. ítélőtáblai bírák. A díjnyitások ügyének megvizsgálására alakított bizottság: elnöke Kulini Imre tanácselnök; rendes tagjai: Harsányi Gusztáv és Kelemen Ernő; pót tagjai Szarukán Zoltán és dr. Réczai Sándor kir. kuriai bírák.

Végül sorshuzás után a fegyelmi bíróság, amelynél az elnöklést a kir. ítélőtábla elnöke magának tartotta fenn, a következőképp alakult: Rendes tagok: Nagy Kálmán, dr. Visky Sándor, dr. Dávid István és Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai bírák; póttagok: dr. Kerekes István, Agh Béla, dr. Oláh Lajos és dr. Gallé Jenő kir. ítélőtáblai bírák.

Basíliidesz Mária és Kodály Zoltán most szombaton és vasárnapon Debrecenben.

Az Eötvös kollégium szombati és vasárnapi szerepléséhez a magyar zenevilág két nagy kitűnőségének a neve fűződik. Az egyik Basíliidesz Mária, aki nemrégiben Berlinben aratott világraszóló sikert, éppen Kodály Zoltán dalaival, amelyeket a nagy zeneszerző, a nép között járva, fonográf felvételek után öntött igazi klasszikus mezbe.

E nagy zenei szenzáció híre óriási feltűnést keltett városunk kiterjedt, nagyrétegű, zeneileg művelt körében.

Basíliidesz Mária, aki amúgy is sok lelkes híve van, kiknek még fölében cseng a művésznő csodálatos szoprán hangja, Debrecenben való, bár már több évvel ezelőtt lefolyt szereplése óta.

Kodály Zoltán, kit a fővárosi publikum jól ismer a felolvasó asztal mellől is, s ki mostanában tért vissza nagyszabású svájci körutjáról, most jelenik meg először debreceni pódiumon; működését mindenki jól ismeri, ki érdeklik a modern magyar zenei kompozíciók iránt, amelyeknek Bartókkal együtt ő a halhatatlan mestere.

Az Eötvös kollégium nagyszerűnek ígérkező szombati és vasárnapi felolvasó ülésén kiváló fővárosi tudósok is működnek közre. A Zenei dísztermében tartandó két felolvasó ülés teljes műsora a következő:

I. A 10-én délután 5 órakor tartandó ülés rendje: 1. Megnyitó beszédet mond: dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok, a Collegium volt tagja. 2. „Jugria, a Collegium volt tagja. 3. „A régi magyar népdal” címmel előadást tart dr. Kodály Zoltán, zeneszerző, a m. kir. Zeneművészeti Főiskola tanára, a Collegium volt tagja. Előadását énekesszámokkal kíséri: Basíliidesz Mária, a m. kir. Operaház művésznője. — II. A 11-én délután fél 11 órakor tartandó ülés rendje: 1. Megnyitó beszédet mond:

dr. Bartoniek Géza, m. kir. udvari tanácsos, a báró Eötvös József Collegium igazgatója. 2. „A régi magyar népdal” címmel előadást tart dr. Kodály Zoltán, zeneszerző, a m. kir. Zeneművészeti Főiskola tanára, a Collegium volt tagja. Előadását énekesszámokkal kíséri Basíliidesz Mária, a m. kir. Operaház művésznője. 3. „Kik

alapították Debrecen?” címmel felolvasást tart dr. Németh Gyula, a Pázmán Péter tud. egyetem rendes tanára, a Magy. Tudományos Akadémia lev. tagja, a Collégium volt tagja.

Szombaton este fél 9-kor a kollégiumi internátus helyiségében közös vacsora lesz. Ebben dr. Hadházy Zs. főispán, dr. Magoss György polgármester, dr. Révész Imre ref. püspök-helyettes, dr. Dóczy Imre ref. felügyelő, Ady Lajos főigazgató, Karay Sándor kollégiumi igazgató, több egyetemi tanár is részt vesznek. — Mindezek a felolvasó ülésre is megváltották jegyüket.

A kisiparosok panaszkodnak a magas vásári helyárak miatt.

Az aranykoronás számításra való általános áttérések során a város nemrégiben a vásári helypénzeket valorizálta és aranykoronás alapon szabályozta. A szabályozás ellen sok panasz merült fel s különösen a kisiparosok hivatkoznak nyomasztó helyzetükre, mely szinte versenyképtelenné teszi őket s így leszorulnak a piacról. A nagyszámú iparbeszün-tetések is, amelyek az utóbbi időben egymást érik, erre a körülményre vezethetők vissza. Eppen azért panaszkodnak a kisiparosok, hogy ily kedvezőtlen körülmények között a város is súlyosbítja helyzetüket a magas helypénzek szedése által. A városi tanács tegnapi ülésén dr. Vársáry István polgármesterhelyettes fő jegyző referált a panaszokról s egyzersmind a tanács helyeslése mellett felvetette a revízió gondolatát, melyet rövidesen megtesznek és a közgyűlés elé visznek.

Zsíros szóda szappan főzéséhez

garantált minőség, nagyon olcsó!

STERN

festéküzletében, Bikával szemben Plac-utca 10.

Ehunyt urasszony.

Vettük a következő gyászjelentést: Szabó László, Mária férj. Gárdonyi Józsefné, Julianna, Anna öz. Nemes tothi Szabó Elemérné, József és Mária férj. Balogh Sándorné mély fájdalommal, de Isten akaratában való megnyugvással tudatják úgy a maguk, mint az alulírott rokonság nevében is, hogy forrón szeretett édesanyjuk, legjobb anyós, nagymama, testvér, sógornó és rokon öz. Szabó Mihályné szül. Tatos Julianna folyó hó 6-án éjjel fél 11 órakor, 73 éves korában, a halotta szentiségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 9-én délután 3 órakor fogjuk a róm. kath. temető kápolnájából a róm. kath. egyház szer-tartásai szerint tartandó beszentelés után a Szentanna-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 10-én reggel 8 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Debrecen, 1925 január 7. Az örök világhosszág fényeskedjék neki! Nyugodjék békében! — Gárdonyi Imre, Nemesóthi Szabó Albert, Balogh Mártha, Balogh Béla, Balogh Sándor, Balogh Pannika unokái, Gárdonyi József, Balogh Sándor vejei, öz. Boross Gyuláné szül. Jakóci Szabó Mária gyermekeivel sógornője, Tatos Emma, Tatos Lajos nejeivel, Balogh Olgával, Tatos Erzsébet, öz. szunyogh Józsefné gyermekeivel, Tatos Mária férjével Thököly Anattal és gyermekeivel testvérei. — A temetést Gebauer K. és Tsa temetkezési intézet rendezi.

Elhordják a Nagyerdő és Sesta kert közötti utról a dombokat.

Borsos József műszaki tanácsos jelentette a városi tanácsnak tegnapi ülésén, hogy a téglagyár eddigi homokbányája kimerült s újabb homokbányára alkalmas helyet kell kijelölni. A városi tanács Borsos tanácsnok javaslatára a Nagyerdő déli határvonala s a Sesta-kert északi széle között elvonuló utat, mely a nagyerdői körúttól a Nyulás felé visz jelölte ki, melyen nagy sárga homokdombok vannak. Így a téglagyár hozzájut a szükséges homokhoz — viszont az út is a dombok lehorgolásával egyenessé válik. Ezzel kapcsolatosan az utat a szabályozási tervek alapján ki fogják szélesíteni.

Még csak két napig lehet a választói névjegyzéket kiigazítani.

Tudvalevőleg a választói névjegyzék most van a városházán közszemlére kitéve. Mindazok, akik újabban szereztek meg a választói jogosultságot, kérhetik ez alkalommal a névjegyzékbe való felvételüket. A közszemlé alatt különben bárki megtekintheti a névjegyzéket és illetékes fórum előtt előadhatja észrevételeit. Ertesztésünk szerint a névjegyzék már csupán két napig lesz a közszemléen. Az értesítettek tehát még ez idő alatti módjukban áll a kiigazításra vonatkozó kérélmüket előadni.

Nagy vanászat Steinfeld István birtokán.

Vizkereszt napján, a pompás vörényben Steinfeld István óriási kiterjedésű macsi birtokán hatalmas vadászatot rendezett. A nagy vadászaton több jeles nimródón részt vett Hadházy Zsigmond főispán, Magoss György polgármester ifj., Magoss György s több más elsőkelő vadász. A pompásan szervezett vadászaton rengeteg nyul került terítékre. Vadászat után Steinfeld István macsi kastélyában pompás vadászatiakomát rendeztek, hol sokféle melegen ünnepelték a kiváló házigazdát s az illusztris társaság egy pár kimagasló tagját.

A „Debrecen” telefon száma: 789.

25—30 millió egy mén.

Nagyszerű ménvásárt tartottak Makón. A vásárra 40 darab elsőrendű mént hajtottak fel, amelyekért 55—30 milliót fizettek a vásárlók. A magyar állami ménes részére is vásároltak több állatot.

Állati hulla feldolgozó telepek.

Egyrészt közgazdasági, másrészt állategészségügyi szempontból igen nagy jelentőségű reform intézmény az állati hulla feldolgozó telepek létesítése, mely kérdés iránt az ország legkülönbözőbb részein az utóbbi időben fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg.

Ezen intézmény lényege, hogy a járványok csiráit terjesztő dögtelenek eddig veszendőbe ment állati hullák adatai bizonyos eljárásokkal fertőző képességeiket elvesztve, különböző ipari és mezőgazdasági célokra felhasználható anyagokká dolgoztainak fel és hathatós állatorvosi felügyelet válik lehetővé a járvány terjedésére tarthat számot a gazda elhullott állata után.

Ily telepek sürgős létesítésére nagy súlyt helyez a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara is és az illetékes tényezők figyelmét a kezdeményező lépések megtevésére felhívta.

Színház

ACsokonai-színház műsora:

Január 9-én: Az ezüst sirály. Operett. D. bérlet.
Január 10-én délután 5 és fél órakor: Csokolj meg! Tisztviselő est; este: a m. kir. Operaház együttesének vendégjátéka. Színigazgató opera és hangverseny számok.
Január 11-én délután: A három grácia. Revue operett. Olesó hely-
árak; este Nótás kapitány. Operett. Bérletszünet.
Január 12-én: Imádom. Francia bohózat. Premier. A bérlet.
Január 13-án: Imádom. Francia bohózat. B. bérlet.

A színházi iroda jelentése:

Gyönyörű zene és romantikus amellé mulatságos szöveg teszi oly kedvelté „Az ezüst sirály” operettet, mely ma pénteken D) bérletben kerül megismétlésre.

Tisztviselő estben 5 és fél órai kezdettel kerül színe szombaton „Csokolj meg” szenzációs sikerű francia bohózat.

A m. kir. Opera együttesének vendégszereplése szombaton este 9 órai kezdettel riika műlévezet nyújt. Mozart remek vigoperáján magyar szerzők, Noseda, Lavotta, Pető és a nagy olasz mesterek, Nicolai és Verdi műveiben gyönyörködhetik a közönség.

A mozgószínházak műsora:

APOLLO: Édes otthon, Paramountfilm, regény egy boldog család életéből, Amerika legjobb színészeivel. Jön: Mary Tudor világhátrakefő.

VIGSZÍNHÁZ: „Flandriai fiú”, Jackie Coogan legjobb filmje, melyben kiforrott művészetének legjavát adja.

Jön: Königsmark, Panoptikum. Conrad Veidt, Emil Jannings, Werner Kraussal.

URANIA: Szombattól Eddie Polo legizgalmasabb filmje, a közismert Kapitány Kif.

KALAPOK
legolcsóbban
Hermann és Friedmannal
Lac-utca 10

Elfogták a hajduhadházi sirrablás gyanúsítottjait.

Hadházról megszöktek, de az erdőben a csendőrök rájuk találtak.

A „Debrecen” tegnapi számában részletes tudósításban írtuk meg azt az eddig példátlan bűnügyet, mely Déhai Müller Antal hajduhadházi dúsgazdag malomtulajdonos sirjának megbolygatásáról szól. Megirtuk azt is, hogy a hadházi rendőrség őrizetbe vette Nagy Dániel temető pásztorát s később őrizetbe vették feleségét is. Az a gyanu merült fel ellenük, hogy ha a tettesek nem is ők voltak, de tudniok kellett a gyalázatos büncselekményről.

Kihallgatásukat őrizetbe vételük után azonnal megkezdtek s ennek során felmerült annak a gyanuja is, hogy a tetteseket Nagy Dániel két vejében Göndör Takács József és Varga Márton hadházi lakosokból kell keresni. Így egy rendőrrel vasárnap délelőtt elő akarták mindkettőjüket állítani. A két vő azonban megnevezte, hogy előállításukra sor kerül, így vasárnap délután megszöktek hajduhadházi lakásukról, sőt Varga Marci még a feleségét is magával vitte.

Rejtélyes eltűnésük még gyanúsabb lett a rendőrség előtt s most már ezek után indítottak nyomozást. A hajduhadházi rendőrség felkutatott minden oly helyet, ahol gyakran

megfordult Varga Marci és Göndör Takács József, azonban nem sikerült rájuk találni. Már-már azt hitték a hadházi csendőrségen és rendőrségen hogy nem sikerül őket kézrekeríteni. A nyomozásban azonban csütörtökre virradóra fordulat állott be. A hadházi csendőrök egy járőre éppen a Kánya kereskedő ellen elkövetett rab Dugó-esárda környékén, amikor az erdő sűrű bozótjai között rátaláltak a hajduhadházi elszökött Varga Mártonra és feleségére, valamint Göndör Takács Józsefre, akik a bűntény elkövetése óta bujkálnak a Dugó-esárda körüli erdőben.

Még csütörtökön reggel bekísérték őket a hajduhadházi rendőrkapitányságra, ahol megkezdtek kihallgatásukat.

A kihallgatások még csütörtökön a délutáni órákban is tartottak. Érdeklődésünkre jól értesült helyen kijelentették, hogy bár még tagadásban van mindhárom őrizetbe vett egyén, de mégis úgy hiszik, hogy Müller Antal sirjának felásását ezek valamelyike követte el.

A mai kihallgatásoktól a hajduhadházi rendőrkapitányság szenzációs eredményeket vár.

A vaksötét éjszakában egy tiszapolgári gazdalegény beleszaladt a csendőrök szuro-nyába és szörnyethalt.

Felmentették a csendőröket. — A haditörvényszék tárgyalása Tiszapolgáron.

A debreceni haditörvényszék két-napos tárgyaláson volt kint Tiszapolgáron, hogy helyszíni tárgyalást tartson Stelzer István járőrvezető és Zsanda Péter csendőrök szándékos emberölési bűnében. A csendőrök 1924. október 19-én a községben bujdosó Balogh József népzenezt keresték. Vaksötét éjszaka 10 sorra járták a falut, majd betértek a Korona vendéglőbe, de a körözött zenészt sehol sem sikerült megtalálni. A vendéglőbe, de a körözött zenészt sehol sem sikerült megtalálni. A vendéglőből kijövet a Kálvária-utca mentek. — Találkoztak Beki József és Pöstyéni László gazdalegényekkel, akik panaszt tettek Ujhelyi Istvánra, mert a gazdalegény a Görömbői-féle vendéglőben mulatozás közben a vendégeket és a Koresmáros lányát bántalmazta.

A csendőrök azonnal a koresmába sziettek, hogy megfékezzék az ittas legényt, de mire odaértek, Ujhelyi már eltávozott. A csendőrszúrót a koresma közelében találkozott egy ittas, hangos emberrel, akiben Zsanda Ujhelyit vélte felismerni. Azonnal igazolásra szólították fel, de a legény nem engedelmeskedett, hanem futásnak eredt. A csendőrök a fiatal embert üldözöbe vették, de nem tudták elérni, mert a sötétben az üldözöttnek sikerült elmenekülnie. Ugy látszik az ittas legény is eltévedt a menekülés közben, mert midőn az utca végére érték a tűzoltiszoronyu csendőrök és az árok fölött levő hidon megálltak, az ittas legény egy másik utcából menekülve, a sötétben Zsanda Péter csendőr szuronyába szaladt. Az éjszakai baleset olyan szerencsétlenül végződött, hogy Ujhelyi István néhány másodperc múlva meghalt, mert a

hegyes szurony a szívében szaladt keresztül.

A csendőrök alig eszméltek fel a nem várt véletlen összeütközéstől és a hirtelen haláltól. — Attól való félték, hogy a szinte hihetetlen véletlen balesetet nem tudják igazolni, elhatározták, hogy az őrsön olyan jelentést tesznek, mintha a legényt meggyilkolta ott találtak volna, az árok szélén. És hogy a további gyanút is eltereljék magukról, Zsanda Péter a zsebkését letette a halott mellé, miután a kést bemártotta a legény kifolyó vértébe.

A csendőrpáranaszok azonban nem fogadta el a járőr jelentését, hanem szándékos emberölés vádjával gyanúsítva letartóztatta a csendőröket.

A debreceni haditörvényszéken dr. László Béla hadbíró százados vezette a helyszínen megtartott főtárgyalást, amelyre mintegy 20 tanút beidézték. A tanúk beigazolták a csendőrök ártatlanságát és miután a vádlottak is előadták a való tényállást, a hadi törvényszék Zsanda Pétert felmentette a vád alól és csupán gondatlan fegyverhasználat vétségében marasztalta el 5 havi fogságbüntetésre. — Felmentették Stelzer Istvánt is, csupán bűnpártolásért ítéltek el 8 havi fogságbüntetésre. — Az ítélet jogerős.

Elsőrendű karpitos
Szabó József Varga-utca 1.
Szent Anna útsz. sarok.
KÉSZ HENCSERÉK rakáron

Kérje mindenütt
a „Debrecen“-t.

Sok pénz mentekarítható! — Fűtőolaj gőzhokszal!

Olesóbb ezt a kokszt! Itt a nagy Ica, füst és korommentes!

Békébeli minőségű darabos kokszt s gyárhán q-keret 100.000 kor., házhoz szállítás q-én 5000 kor. és a forgalmat adó. — Fogyasztóinknak előm és fizetési feltételek. Telefon: gazgyári iroda 74 szám

Csak egy mosolyt... Iskolában.

Tanítónő: Mért olvastad azt a könyvet a padban?
— Nekem azt muszáj még megkiolvasni.

— Mért muszáj kiolvasni?
— Mer holnap már kilenc éves leszek. És a könyvre rá van írva 5—8 éves gyermekek számára.

A Szt. Erzsébet-egyesület minden erejével támogatja a hadisírok gondozására indított mozgalmat.

A Szt. Erzsébet Egyesület tegnap délután Csanak Józsefné előnök elnöklése alatt népes választmányi ülést tartott, melyen folyóügyek kerültek napirendre.

Az ülésen kimondta a választmány, hogy a hadisírok gondozására indított mozgalomhoz lelkes lésszel csatlakozk s tíz hadisír megjelölésének költségét elvállalja, azonkívül tagjai sorában a mozgalmat propagálja. A választmányi ülés a Vöröskereszt Egyesület debreceni fiókjának szociális bizottságába Mayerszky Mihályt delegálta.

Majd kimondták, hogy a farsang alatti az egyesület egy művészeti társulat rendez. Ennek programja Rotler Bélánéra, Kazinczy Gábor néra és dr. Szűcs Gézánera bízta. Ez a szűkkörü bizottság közösen kész programot nyújt be, amikora is a mulatság időpontjának megállapítása felett fognak dönteni. — Több kisebb nagyobb ügy letárgyalása után a Választmányi ülés véget ért.

Sport

Felhívás!

Felkérem a DMTK. ifjusági játékosait, hogy szombaton délután 5 óra a KANSZ-ban fontos megbeszélés és a múlt évi érmek kiosztása végett jelenjenek meg. Intéző

Az olasz-magyar választott mérkőzés lesz az első próbája a magyar labdarúgó sportnak. A mérkőzés 18-án lesz Milanóban. A magyar csapat összeállítása jelenleg nagy nehézségekbe ütközik, mert a legjobb játékosok külföldi túrán vannak, főleg a válogató bizottságnak nem áll módjában a játékosok formájának ellenőrizni, csak pusztán a csapatokat kísérő intézők jelentéséből alkolhatnak maguknak véleményt. Ezelő figyelembe vételével állították össze a magyar színeket reprezentáló csapatot a következőképen: Zsák—Fog II., Fogl III.—Fuhrmann, Klébet Blum, Rémy III., Takács, Orth Spitz, Kohut. Tartalékok: Fischer Grosz II., Nádler, Molnár, Leny.

Az MLSZ központi tanácsa megszavazta a Keleti Kerületnek javasolt 2.800.000 K segélyt s másfél millió koronát elengedett tartozásából. Kíváncsiak vagyunk, milyen összeggel tartozik a Keleti Kerület a központnak, mert erre vonatkozólag régen nem hallottunk referenciát itthoni tanácsuléseken. Elfogadták Zemplény dr. azon indítványát is, hogy a vidéki egyesületek az 1925-ös évben, husvét és pünkösd ünnepnapjain is kötelesek bajnoki mérkőzéseket játszani. Ez az intézkedés azonban nem terjeszthető ki az egyetemi egyesületekre, mert köztudomású, hogy a vakációk alatt az egyetemi csoportok játékosainak legnagyobb része otthon van, különben épp ezért a címen élvezik az egyetemi klubot azt a jogot is, hogy összesített listán hamarabb nem kötelezhető bajnoki mérkőzésre.

HIREK PÁR SORBAN

A magyar cigaretták meghódítja a világcigaretta. Hétről-hétre növekszik a kivitel. A múlt év végén a pénzügyi kormány szerződést kötött egy külföldi konzorciummal, amely magyar dohányjövővédelmi cigaretták előállítására Münchenben gyárat alapít.

Frankfurtban néhány nap óta járványosan lépett fel a csuklás és különösen középkorú férfiak kapták meg a betegséget, amely 1921-ben dühöngött Európában és azóta mintha megszűnt volna végleg. Ez uttál nagyon heves a járvány és tömegesen állítják be a beteget a köz-kórházba. Egyidejűleg Strassburgban is járványos lett a csuklás.

Budapesten Szűts Irén 19 éves leány ma reggel az Ujszentjános kórház elmebeteg osztályán, ahol már hosszabb idő óta kezelték, öngyilkossági szándékából a lepedőjéről letépett vászondarabbal megfojtotta magát.

A székelykeresztúri magyar tanítóképző intézet magyar jellegű megszűnteték. A román kormány az intézetet állami kezelésbe vette és teljesen a román oktatási nyelvet vezette be.

XI. Piusz pápa az általa fenntartott három budapesti Gyermekotthon részére újabb 165 milliót küldött el támogatásként Sioppa Lőrinc pápai nunciushoz.

Ujabb vizsgálatok megállapították, hogy az északi megyékben veszedelmesen terjed több nemi betegség mellett a vérbaj. Egész családok vannak több helyen megfertőzve. A kuruzslók száma annyira elszaporodott, hogy a csendőrség valósággal razzitát tart ellenük. Már eddig is több embert letartóztattak.

A bécsi szövetségi postaigazgatóság január 1-től kezdve megengedte, hogy esperantó nyelven is lehessen feladni táviratokat.

Pécsről jelentik: Pisko községben 1924. novemberében meghalt Bobok István hároméves fiú, akiről szülei azt híresztelték, hogy beleesett és belefut a trágyalé gödörbe. A faluban szélében azt suttogták, hogy a kislány szülei tették el láb alól. A csendőrség megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a kislány saját atyja gyilkolta meg az anyja által rétesbe süttött maszlagos redőszirmaggal. Az elvetemült gyilkost letartóztatták.

Budapesten tegnap este a Kis Komédiában a detektívek elfogták Rozsnyay Román régi zsebmetszőt, amint a nézőtérben valaki zsebéből éppen tízmilliót tartalmazó pénztárcát akart kilopni. Rozsnyay hamis nevet mondott be, de a detektívek a bűnügyi nyilvántartó alapján megállapították, hogy azonos Rozsnyay Románnal, a már béke időben is híres budapesti zsebmetszővel, aki a háboru utáni nehéz viszonyok idején elhúnt Magyarországról és főként a megszállt ott területekre tette át működésének színhelyét.

Mosott
ronayot
vesz a „Tiszántuli Hirlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Még nincsennek meg az ebesi gyilkosok

Két cigánylegényt elfogták a csendőrök, de azok alibit igazoltak.

Tegnap számunkban részletesen megírtuk, hogy ismeretlen tettesek behatoltak Pusztai István ebes-völgyi majoros tanyájába s ott néhány nappal ezelőtt baltaesapásokkal agyonütötték Pusztai István 82 éves gazdálkodót és 80 éves feleségét, majd a gyilkosság után véres kezeiket megmosva, kirabolták Pusztaiék szobáit, kamaráit. A titokzatos bűnügyben a hajduszoboszlói csendőrség nyomozott. A nyomozás során a csendőrök őrizetbe vettek két cigány legényt, akikre több gyanu merült fel.

két cigány alibit igazolt s így a csendőrök elengedték mind a kettőt. Megállapítást nyert az is, hogy Pusztaiéknak egy leánygyermekük is volt, akinek hollétét nem sikerült megállapítani a nyomozás kezdetén. Tegnap egy magát Pusztai Zsófiának mondó dohánygyári munkásnő jelentkezett a csendőrségen s igazolta, hogy a meggyilkolt Pusztai neki az édesapja volt. Természetesen öreg szüleinek halála mélyen lesújtotta. A nyomozást a csendőrség nagy eréllyel folytatja, mindez ideig azonban semmi nyomuk a gyilkosoknak.

Kihallgatásai során azonban a

Ingadozó tőzsde, javuló utőtőzsde.

Ingadozó volt tegnap a tőzsde, míg ellenben javuló volt az utőtőzsde. A legtöbb papír behozta mai veszteségét.

A pénzpiac

a hivatalos forgalomban eleinte fél százalékon kötötték az üzletet, később a bankok 1 és fél százalékos igénylést is mutattak be. A nyitni piacra azonban ekkor már egynegyed százalékos bázison is kötötték az üzletet, úgy, hogy az ármegállapító bizottság egynegyed-fél bázisokat állapított meg.

A nemes fémek piacán

a dollár áresésével kapcsolatban alacsonyabb árfolyamokon lehetett csak elhelyezni a felkinál árukat. 20 koronás magyar arany 316.5—321.000, ezüst korona 6—6500, régi ezüstfontos 15—16.500.

Az utőtőzsde tájékoztató árfolyamai (ezer koronákban).

- Angol-Magyar 40, Hazai 235, Magyar Hitel 508 pénz, Ingatlan 260—95, Leszámitoló Bank 70, Olaszbank 29, Osztrák Hitel 182—183, Kereskedelmi Bank 1200—1250, Általános Takarékpénztár 120, Pesti Hazai 5375—3385, Első Magyar Biztosító 8900, Fonciére 185, Jég 110, Borsod-miskolci 210, Concordia 44—45, Első Budapesti Gőz, 140—142, Hungaria 119, Pesti Viktória 218, Beocsini 1290, Szászvári 320, 430—35, Magnezit 2250, Általános Kőszén 3475—3485, Urikányi 985—995, Fegyver 1100, Ganz Danubius 3600, Ganz Villamos 1580, Kistarcsai 61, Láng 130, Magyar Acél 520, Mág 25.5, Rimamurányi 149—150, Schlick 57, Lámpa 154, Guttman 860, Hazai Fa 100, Nemzeti 520, Ofa 540—545, Rézbányai 94, Nasici 2240—2250, Zabolai 40, Nova 174—175, MFTR 235—240, Déli 59, Magyar cukor 2500, Georgia 403—405, Izzó 940—935 Részvényes 390, Krausz Szesz 57, Gyapjamosó 48, Karton 100—101.

Zürichi zárlat.

- Páris 2775, London 2450, New-York 513, Brüsszel 2565, Milano 2170, Hollandia 208, Berlin 122, Bécs 72, Szófia 375, Prága 1547, Varsó 99, Budapest 71 Bukarest 265, Belgrád 847.

Terménytőzsde.

Az irányzat szilárd. A tőzsdetőkárság a buza árakat 2500 koronával emelte, a tényleges buzakötések azonban mintegy 5000 koronával magasabb áron jöttek létre, ugyanis az árjegyző bizottság készpénzfizetés ellenében lebonyolított üzletek

árfolyamait jegyzi, a mai tőzsdén azonban főleg váltókonkciók voltak.

Hivatalos árak: Tiszavidéki buza 76 kiló 540—542 fél, egyéb 537—540 fél, 78 kilós tiszavidéki 550—552 fél, egyéb 545 fél—550, rozs 435 fél—440, tak. árpa 390—410, sörárpa 470—500, köles 260—70, zab 410—420, tengeri 265—67, korpá 236—37 fél, lucerna 230—50, lóhere 250—280.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajítás körülbelül 2000 darab. Árak: könnyű 19—20.5, közép 20—23, nehéz 21—24. A vásár lanyha volt.

Az aranykorona árfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama 14626.12 papirkorona.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	Eladás
Dollár	71880 K	72470 K
Angolfont	344000 K	347000 K
Hollandi forint	29000 K	29310 K
Francia frank	3908 K	3928 K
Svájci frank	13985 K	14125 K
Léva	519 K	525 K
Cseh korona	2158 K	2178 K
Lira	3036 K	3066 K
Lei	372 K	374 K
Dinár	1172 K	1192 K
100n. márká	—	—
Lengyel márká	—	—
Osztrákkorona	101.60	102.10

Az „Ullman Salamon Kereskedelmi részvénytársaság” fejlődése.

Debreczen nagykereskedelmének egy agilis, előretörő tényezője: az Ullman Salamon ker. r.-t. legutóbbi évszám közgyűlése azt a régi jó időt juttatja eszünkbe, amikor még Debreczenben mint a vidék és a messze Erdély nagykereskedelmének központjában hatalmas, a fővárossal versenyző életről: cégek lendületes fizeti forgalmukkal uralták az egész Tiszántúlt, északkeleti Magyarországot és Erdélyt. A most megtartott IV-ik évi rendes közgyűlés által elfogadott mérleg 149 987,782.05 kor. tiszta nyereséget mutat fel és a részvényeseknek részvényenként 500 koronát jutia, (6 egynegyed százalékos). A forgalom hatalmas arányú fejlődésével szemben a közgyűlés határozata az eddigi 500.000.000 ós részvénytőkének 62,500 drb 8,000 koronás névértéű új részvénynek 9,900 koronás átvételi áron való kibocsátása által 1.000.000.000 koronára való felemelését mondta ki és megelégedéssel vette tudomásul az igazgatóság jelentését, mely szerint az új kibocsátású részvények az eddigi részvényesek által már le is jegyeztek. A vállalat tartalékjai 270.000 koronára emelkedtek. Jelmező a tisztességtelen verseny

eszközeire, hogy a cég fejlődésének és virágzásának most ismertett adófai mellett roszakarat olyan hírek elhelyezésére törekszik, melyek a cég viszonyait nem ismerők előtt alkalmasak volnának a cég hitelét megromtani. Ez a kísérlet ugyan meddőségre van kárhóztatva, azonban a cég tisztán azon cél által vezéreltelve, hogy a rágalom hadjának forrásait feltárja, meglette az ehhez vezető büntető feljelentést.

A szerkesztőség üzenetei

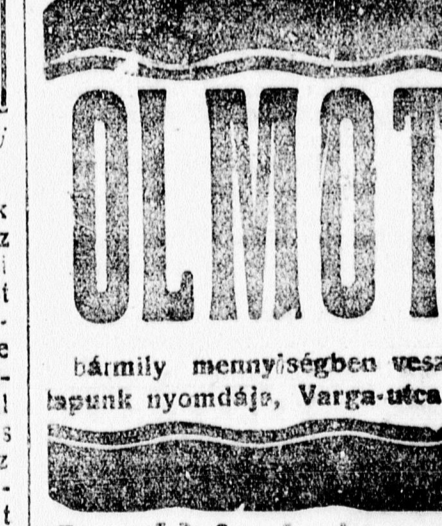
V. Sándor urnak Helyben. A legnagyobb készséggel adnánk helyet valóban komoly érvekkel tel. cikknek, de amint méltóztatott olvanni, már közöltünk hasonló tárgyú hasonló okfejtésű cikket éppen tegnapi lapszámunkban s így az a támadás már megkapta a méltó választ.

SZEZON-NAPTAR

- Január 14, szerda: Csizmadia Társulat táncvigalma a Korona-venedéglő disztermében.
- Január 17, szombat: Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének bálja a Bika disztermében.
- Január 17, szombat: Technikus-estély a Bika üvegtermében.
- Január 20, kedd: Jogász bál a Bika disztermében.
- Január 24, szombat: Gazdász-bál a Bika disztermében.
- Január 31, szombat: Kékek Klubjának bálja a Bika disztermében.
- Február 1, vasárnap: Parsangi görbe-éjszaka, rendezik a debreceni újságírók.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó vállalat r. t.
Nyomatott a Tiszántuli Hirlap nyomdájában.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban VESZÉK
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. l-ső em.

Apróhirdetesen

5 milliót adok fedezet ellenében. — Cim a kiadóban. F60
Számolni tudó 40—50 éves, tisztán multu, becsületes, komoly magános nőt keres idősebb magános férfi szerény háztartás és üzletvezetéséhez részesedésre vendéglőbe vidéken. Cim a kiadóban. H8
„Gondtalan élet” jelgere levél var a Hajdúföld kiadóhivatalában. H8
Apródja lennék azon nő szívének ki egy intelligens fiatalember tartós barátságát óhajtja. Levelek „Bizalmas” jeligére a Hajdúföld kiadóhivatalához. H8
Bérbeadó helyiség műhelynek vagy üzletnek. Értekezhetni Varga ügyvéd, Csapó-u. 17. 54

